

**За редакцією Дейнеки С.Є.,
Радько М.М.**

Відділ наукової медичної інформації
Буковинського державного
медичного університету, м. Чернівці

INTERNET-НОВИНИ КЛІНІЧНОЇ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ. ЧАСТИНА VIII.

Ген ліпіну претендує на роль універсального регулятора жирового обміну. Вчені Каліфорнійського університету (Лос-Анджелес, США) відкрили нову функцію гена ліпіну (Lpin1), розширили спектр його дії. З'ясувалося, що його надлишкова експресія призводить до ожиріння (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=25907804&from_m=smail).

Чотири фактори, що призводять до хвороби Альцгеймера. Американські дослідники з Kaiser Permanente Division of Research (Окланд, Каліфорнія) стверджують, що високий кров'яний тиск, підвищений рівень холестеролу, діабет і паління в середньому віці збільшують ризик захворювання в старості хворобою Альцгеймера вдвічі, а наявність усіх чотирьох факторів відразу підвищує ризик більш, ніж у два рази (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=25906509&from_m=smail).

Повторні спроби схуднути порушують імунітет. Скинути зайву вагу – значить принести істотну користь здоров'ю. Однак чергування набору і втрати ваги негативно впливають на організм людини. Особливо несприятливі зміни відзначаються з боку імунної системи жінки (http://news.battery.ru/theme/health?newsId=26053268&from_m=smail).

Вірус СНІДу прискорює еволюцію імунної системи. Вчені з університетів Оксфорда, Гарварда і Квазулу-Наталі (ПАР) виявили гени, що допомагають імунній системі боротися з ВІЛ-інфекцією. Результати дослідження допоможуть пояснити, чому в деяких людей,ражених ВІЛ, захворювання не розвивається протягом декількох років, і дозволять надалі розробити вакцину проти СНІДу (<http://medicinform.net/news/news48.htm>).

Постійні стреси викликають старіння клітин. Постійні стреси, яким піддається людина, додають кілька років до біологічного віку його клітин (<http://satellitegroup.ru/php/content.php?group=0&id=889>).

Чи можуть повторні ультразвукові дослідження нанести шкоду плоду? Негативну відповідь на це питання дають результати восьмирічного рандомізованого дослідження, підсумки якого опубліковані в грудневому номері відо-

мого медичного журналу „The Lancet” (<http://trimm.ru/php/content.php?group=0&id=1902>).

Позбавлення від інфекції Helicobacter pylori сприяє ожирінню і порушенням жирового обміну. Японські дослідники довели, що ерадикація від інфекції *Helicobacter pylori* призводить до підвищення поширеності гіперліпідемії і ожиріння (<http://rekicen.ru/php/content.php?group=0&id=996>).

Імунні клітини розносять “коров'ячий сказ” по організму. Швейцарські вчені з Університету Цюриха (Zurich University) встановили, що імунна система сприяє поширенню збудників “коров'ячого сказу” - пріонів по всьому організму (<http://trimm.ru/php/content.php?group=0&id=1902>).

Виявлена речовина, що загоює будь-які рани. Американські вчені знайшли білок, здатний різко прискорювати процеси загоєння серцевого м'яза на тлі інфаркту. Не виключено, що він стане основою для нових лікарських препаратів, призначених для прискорення загоєння різних ушкоджень тканин (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=22833872&from_m=smail).

Створено новий фільтр для очищення зараженої крові. Фахівці з німецького інституту міждисциплінарних розробок і біотехнологій (Fraunhofer Institut fur Grenzflachen und Bioverfahrenstechnik) придумали незвичайний фільтр для крові, що дозволяє очищати її від бактеріальних токсинів більш дбайливо і надійно, ніж при використанні традиційних способів (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=25913548&from_m=smail).

Культ гігієни перетворив жителів країни в астматиків. Культ чистоти і гігієни перетворив Великобританію в країну астматиків, думають британські медики. На сьогоднішній день астмою страждають близько 14% юних жителів Королівства у віці від 2 до 15 років, серед дорослого населення це співвідношення становить 4 % (<http://medolina.ru/php/content.php?group=0&id=1740>).

Запліднити яйцеклітину можна й без сперматозоїда. Англійські вчені розробили метод, що дозволяє стимулювати поділ навіть неза-

пліднених яйцеклітин. На думку фахівців, він дозволить збільшити ефективність експериментів зі стовбуровими клітинами (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=26039873&from_m=smail).

Міське повітря віднімає 2 роки життя. Високий вміст в атмосферному повітрі пилових часток, характерний для міст Європи й Америки, скороочує життя людини в середньому на 2 роки. До такого висновку прийшли експерти ООН. Як показали дослідження, проведені з ініціативи Європейської комісії з економіки у віденському Міжнародному інституті прикладного системного аналізу, пилові частки становлять небезпеку для здоров'я як через свої фізичні, так і через свої хімічні властивості (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=23037456&from_m=smail).

Розкрито секрет псоріазу. Американські вчені вперше описали механізм розвитку псоріазу. Виявилося, що в його основі лежать порушення функцій білка, відповідального за загоєння ушкоджень шкіри. Як показали експерименти на лабораторних тваринах, проведені в Університеті Техаса, при псоріазі в більшості випадків виявляються два нехарактерні для здорової шкіри феномена - високий вміст білка STAT3 і підвищена активність клітин імунної системи (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=23706880&from_m=smail).

Швидше кулі! Найшвидша жива істота на землі - це не гепард, а вірус! Деякі віруси можуть упаковувати в 6000 разів свій нормальній об'єм, створюючи масивні тиски. Ця сила стиску пізніше використовується вірусами для впорскування своїх генів у ДНК жертви - в клітину. Швидкість, з якою вірус атакує клітину така, що перевищує швидкість кулі (<http://www.sciteclibrary.ru/rus/catalog/pages/5714.html>).

Нова вакцина володіє "подвійною дією". Американські вчені заявили про створення принципово нової вакцини проти сибірки, що одночасно запобігає розвитку хвороби і захищає організм від впливу токсинів, які виділяє сибіркова паличка (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=1998185&from_m=smail).

Ракові клітини заморяють голodom. Нові ліки, механізм дії яких був запозичений у природи, може буквально "заморити пухлину голодом". Вони були створені на основі речовини, що виробляє один із видів бактерій – *Streptomyces hygroscopicus*, яка використовує його для боротьби з грибками. Однак, як виявилося, ний-

ми можна боротися і з раковими клітинами (<http://lenta.ru/health/2002/04/13/ear/>).

Вірус застуди знищує ракові клітини. Вірус застуди можна поставити на службу медицині. Міжнародній групі вчених з Великобританії і Швейцарії вдалося знайти спосіб модифікації вірусу, що здобував здатність вибірково атакувати і руйнувати ракові клітини, не завдаючи шкоди навколошнім здоровим тканинам. Цей метод значно ефективніший призначенням сучасних ліків, що ушкоджують і здорові клітини (<http://lenta.ru/health/2002/03/14/vir/>).

Розшифровано гени мікроба, що виділяє антибіотики. Британським вченим удалось розшифрувати генетичний набір ґрунтової бактерії *Streptomyces coelicolor*, що синтезує багато антибіотиків. Разом з іншими бактеріями цього роду вона виділяє дві третини відомих природних антибіотиків. Однак, як показало вивчення генів, вони містять ще 17-18 ділянок, відповідальних за синтез речовин, що можуть мати корисні властивості (<http://lenta.ru/health/2002/05/10/bacterium>).

Всі віруси зможуть виявити ДНК-чіпі. Нова технологія, запропонована британськими вченими, дозволить перевести на новий рівень діагностику тяжких уражень нервової системи, таких як менінгіти й енцефаліти. Якщо раніше на повний аналіз ішло багато днів, то тепер одержати повну картину можна всього за кілька годин. Це стало можливим завдяки використанню передової технології ДНК-чіпів (<http://lenta.ru/health/2002/05/14/analisis>).

Супермікrobi лякають американців. Зростаюча стійкість хвороботворних бактерій до антибіотиків не на жарт стривожила медиків усього світу, а останні події в США, пов'язані з виявленням перших цілком стійких до антибіотиків останнього резерву стафілококів, дали привід для ще більших побоювань. Вчені вважають, що бактерію вдалося знищити, але від появи нової світ не застрахованій (<http://mednovosti.ru/news/2002/11/14/antibiot>).

Рак грудей виявився вірусним захворюванням. Рак грудей, від якого щороку вмирають десятки тисяч жінок, виявився вірусним захворюванням. Принаймні, австралійським лікарям вдалося виявити безсумнівний зв'язок між вірусом з кодовою назвою HHMMTV і цією злюючісною пухлиною (<http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=1575314>).

Рак товстої кишки викликає звичайний вірус. Вірус, яким майже всі люди заражені ще з дитинства, може сприяти виникненню раку кишечнику. Так думають американські вчені з

Університету Темпл у Філадельфії, які знайшли ознаки активності так званого JC-вірусу в пухлинних клітинах. Раніше була встановлена роль цього вірусу у формуванні пухлин мозку в дітей (<http://mednovosti.ru/news/2002/12/03/canc>).

В Африці знайдено туберкульоз, на який не діють ліки. Південноафриканські лікарі знайшли невідомий раніше різновид туберкульозу, стійкий до більшості інуючих антибіотиків. Ідентифікувати його вдалося після дослідження бактерій туберкульозу з 72 клінік у провінції Вестерн-Кейп. Небезпека подібних резистентних до протитуберкульозних препаратів штамів мікроба полягає у величезній вартості їх лікування (<http://medicinform.net/news/news30.htm>).

Невдовзі поліоміеліту не стане. Останній шість країн, в яких як і раніше висока захворюваність поліоміелітом, підписали документ, що повинний стати основою координованої роботи з повного знищення цієї хвороби на планеті. Обговорюючи положення, що створилося, на позачерговому засіданні Всесвітньої організації охорони здоров'я, ті, що зібралися заявили про необхідність прищепити ще 250 мільйонів дітей (<http://medicinform.net/news/news20.htm>).

Вчені зважили бактерію і побудували терези для вірусів. Дослідники з американського університету Корнелла (Cornell University) створили пристрій, здатний зважувати окремі клітини і навіть віруси. Головною деталлю приладу є мікроскопічний важіль, що робить постійні коливання з визначеною частотою. Як тільки на важіль попадає мініатюрний предмет, це змінює частоту вібрації. По тому, наскільки знижується частота, можна судити про масу предмету (<http://medicinform.net/news/news72.htm>).

Вугрі будуть знищувати за допомогою вірусу. Професор Кейт Холланд із британського університету Лідса (University of Leeds) має намір незабаром приступити до клінічних випробувань нової методики боротьби з вуграми. Для лікування акне Холланд планує використовувати вірус, що нешкідливий для людини (<http://medicinform.net/news/news6.htm>).

Бактерії приструнять хвороби. Курчатка краще себе почивають, щодня одержуючи дозу корисних бактерій. Біотики здатні руйнувати харчові патогени в організмі птаха, роблячи їх здоровішими і... кориснішими для людського організму. Крім захисту від хвороб, біотики прискорюють ріст курчат, допомагають уникнути лікуваннях їх антибіотиками (<http://www.km.ru/news/view.asp?id=47B-ACB3BE73C46FEA29A3E99030F6DAF>).

Відповідальна робота сповільнює старіння. Робота, що вимагає постійної розумової напруги і змушує людину постійно приймати відповідальні рішення і прораховувати їх можливі результати, позитивно впливає на стан головного мозку, сповільнюючи розвиток негативних вікових змін його клітин (<http://rekicen.ru/php/content.php?group=0&id=894>).

У світі не вистачає 4 мільйони медиків. За даними звіту, опублікованого в журналі The Lancet, на сьогоднішній день у світі не вистачає близько 4 мільйонів медичних працівників. Без поповнення рядів лікарів, медсестер і акушерок успішна боротьба з такими хворобами, як СНІД, малярія і туберкульоз буде неможлива (<http://rekicen.ru/php/content.php?group=0&id=972>).

Ноутбук – не кращий друг дітей. Чоловіки, що регулярно користуються ноутбуками, можуть зіштовхнутися з проблемою зниження дітородної здатності, вважають експерти з Нью-Йоркського державного університету. Постійне перебування в ділянці паути цього приладу, внутрішня температура якого досягає 70° С, підвищує температуру мошонки, що у свою чергу погано впливає на утворення сперми (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=26055764&from_m=smail).

Поцілунки небезпечні для здоров'я? У результаті проведених у США досліджень з'ясувалося, що поцілунки є найшвидшим і ефективним способом передачі інфекції. Вченим удалося підрахувати, що разом з поцілунком ми передаємо своєму партнеру близько 500 бактерій (http://news.battery.ru/theme/health/?newsId=2176466&from_m=smail).